

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Regionaal Historisch Centrum Noord-Holland
T.a.v. de heer L. Zoodtsma
Postbus 3006
2001 DA HAARLEM

Den Haag, 10 april 2016

BRIS-A8TCS4/dws

Geacht bestuur,

Hierbij verstrekken wij u het verslag van bevindingen betreffende de controle van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Noord-Holland (hierna: NHA) over het boekjaar 2015. Onze controle is uitgevoerd conform de Controle - en overige standaarden, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden en de met u gemaakte afspraken, zoals vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d. 22 februari 2016. De bevindingen vermeld in dit rapport hebben wij met u besproken op 11 maart 2016. Onze controleverklaring bij de jaarrekening zullen wij u separaat verstrekken.

Dit verslag is als volgt ingedeeld:

1. Samenvatting van belangrijke bevindingen
2. Interne beheersing
3. Bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking
4. Onafhankelijkheid van de accountant
5. Controleverschillen

1 Samenvatting van belangrijke bevindingen

1.1 Groot onderhoud

NHA is op basis van de mededeling in 2014 van het Rijksvastgoedbedrijf verantwoordelijk voor het grootonderhoud aan de panden en vervanging van de installaties. Tot op heden is nog niet duidelijk of deze plannen doorgang vinden. Omdat de plannen niet duidelijk zijn, is conform begroting een bedrag van € 383.894 ten gunste van een bestemmingsreserve gebracht. De hoogte van dit bedrag is gelijk aan het bedrag dat het Rijksvastgoedbedrijf in 2015 niet aan het Noord-Hollands Archief in rekening heeft gebracht.

Vooralsnog is derhalve niet duidelijk wie de toekomstige kosten voor groot onderhoud aan het gebouw aan de Kleine Houtweg gaat dragen. Hierover is in maart 2016 een informatiebijeenkomst geweest bij het Nationaal Archief, echter heeft dit nog niet geleid tot een beslissing hoe hiermee in de toekomst om te gaan.

Indien het NHA zelf verantwoordelijk wordt voor het uitvoeren van het groot onderhoud aan de gebouwen adviseren wij een onderhoudsplan voor groot onderhoud op te stellen, waarin de uitgaven voor groot onderhoud zijn geraamd in de tijd, uitgaande van een nulmeting vanaf het moment dat NHA verantwoordelijk is gesteld voor het groot onderhoud. Dit dient afgezet te worden tegen de hiervoor beschikbare middelen in de komende jaren en we adviseren hiervoor een voorziening groot onderhoud te vormen.

Wij benadrukken dat het risico aanwezig is dat de thans gereserveerde middelen ontoereikend zijn om in het onderhoud te voorzien. In dit kader is het van belang dat op korte termijn duidelijkheid ontstaat in deze situatie. Wij hebben begrepen dat de RHC's voor 1 juli 2016 moeten laten weten of ze zelf verantwoordelijk willen worden voor het groot onderhoud of dat ze het toch willen overlaten aan het Rijksvastgoedbedrijf, en terugkeren naar de oude situatie. In dat geval is het aannemelijk dat NHA het bedrag dat nu gereserveerd is in de reserve moet terugbetalen. Op 23 maart en 13 april zijn er vervolgbijeenkomsten afgesproken voor de hoofden Bedrijfsvoering van de acht RHC's waarvoor dit geldt. Eind april volgt een bijeenkomst van de directeuren van de RHC's. Een extra complicatie is dat de RHC's een unanieme beslissing moeten nemen die voor iedereen geldt. Het is dus geen individuele keuze.

Wij adviseren om een beeld te hebben van de financiële consequenties voorafgaand aan de keuze. Inzicht in de omvang van het onderhoud is daarbij van belang.

1.2 Solvabiliteit en liquiditeit

In het jaarverslag geeft u een overzicht van uw weerstandsvermogen. Hiertoe zijn de volgende ratio's gepresenteerd:

	2015	2014	2013	2012
Liquiditeitsratio	2,2	1,8	1,0	1,3
Solvabiliteitsratio	41,7%	36,4%	19,3%	27,6%

De liquiditeitsratio geeft aan in hoeverre NHA op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitsratio is berekend als de verhouding tussen de kortlopende activa en de kortlopende schulden. Een waarde > 1 geeft aan dat op dit moment geen aanvullende financiering benodigd is om aan de korte termijnverplichtingen te kunnen voldoen.

De solvabiliteitsratio is bepaald op basis van het totale eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal en geeft inzicht in hoeverre NHA ook op de lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Op het eerste gezicht lijken beide ratio's ruim toereikend.

Dit wordt echter in belangrijke mate veroorzaakt door de ontvangen bijdrage (korting op de huur) van het Rijksvastgoedbedrijf voor het potentieel uit te voeren groot onderhoud van gebouwen en installaties. De omvang van deze reserve bedraagt ultimo 2015 € 768.000. Zoals in de vorige paragraaf toegelicht is het nog onzeker of NHA dit onderhoud in de toekomst zelf gaat uitvoeren, waarbij ook de kans bestaat dat dit niet zal plaatsvinden en het bedrag moet worden terugbetaald aan het Rijksvastgoedbedrijf. Gecorrigeerd voor dit bedrag zijn de ratio's als volgt weer te geven, zoals deze ook in de jaarrekening zijn toegelicht.

	2015	2014	2013	2012
Liquiditeitsratio	0,8	1,8	1,0	1,3
Solvabiliteitsratio	8,5%	36,4%	19,3%	27,6%

Wij benadrukken dat de financiële positie op korte termijn kan veranderen op het moment dat een beslissing wordt genomen over het uitvoeren van groot onderhoud aan de beide locaties van het Archief. Op het moment dat deze beslissing genomen wordt, kan dit in twee waarschijnlijke situaties leiden tot een significante daling van het eigen vermogen.

Situatie 1.: het groot onderhoudsmodel wordt niet aangepast ten opzichte van de jaren voor 2014 en u dient de ontvangen "huurkorting" terug te betalen aan het Rijksvastgoedbedrijf.

Situatie 2.: het plan om het onderhoud onder te brengen bij het Archief wordt doorgezet en u dient een voorziening te vormen voor het groot onderhoud.

Beide situaties zullen leiden tot een daling van het weerstandsvermogen van het Archief met € 768.000, waarbij de uitkomst van situatie 1, waarschijnlijk ook direct van invloed is op de liquiditeitspositie omdat dit zal leiden tot een terugbetaling van de ontvangen bijdrage in het onderhoud van de Rijksgebouwendienst.

Daarnaast constateren wij dat NHA in toenemende mate structurele uitgaven heeft ten aanzien van de digitalisering van het archief, waarvoor in beperkte mate kosten doorbelast kunnen worden aan de gebruiker, aangezien tarieven zijn gemaximeerd. Hiertoe zijn voor de additionele uitgaven in voorgaande jaren bestemmingsreserves gevormd die voor een groot deel aangewend zijn. Daarnaast zijn de kosten voor de activiteiten op basis van E-depot hoger dan de opbrengsten die hiervoor in rekening kunnen worden gebracht. Ook hiervoor geldt dat de in het verleden gevormde bestemmingsreserve worden aangewend. De bestemmingsreserves zullen met ingang van 2017 zijn uitgeput. Deze risico's vanuit de gewijzigde activiteiten zijn goed toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarstukken.

Samenvattend concluderen wij dat de financiële positie onder druk staat. Met het behaalde negatieve resultaat van € 23.656, waarvan is voorgesteld om dit aan de egaliseringsreserve te onttrekken, zal de egaliseringsreserve een negatieve stand vertonen. Wij adviseren om in de meerjarenraming rekening te houden met de geschetste ontwikkelingen. Dit kan leiden tot aanvullende financieringsbijdragen.

1.3 WNT

Als Gemeenschappelijk Regeling dient uw organisatie te voldoen aan de vereisten zoals deze zijn opgenomen in *Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector*. Uw organisatie is derhalve ook opgenomen in het WNT register. Dit leidt ertoe dat u in het kader van deze wetgeving melding dient te maken van de WNT gegevens zoals deze gelden voor uw organisatie. Wij attenderen u erop dat de opgave over 2015 voor 1 juli gedaan dient te worden. In de jaarrekening zijn de gegevens van op basis van de WNT toegelicht.

2 Interne beheersing

Voor zover wij dat in het kader van de jaarrekeningcontrole noodzakelijk achten, hebben wij mede de interne organisatie beoordeeld. Aangezien ons onderzoek niet specifiek is gericht op het constateren van onvolkomenheden in de organisatie, de interne controle en de maatregelen ter waarborging van de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking, mag niet worden verwacht dat onze werkzaamheden alle onvolkomenheden die bij een meer uitgebreid en daarop speciaal gericht onderzoek naar voren zouden komen, aan het licht hebben gebracht. Ons onderzoek is eveneens niet primair gericht op het opsporen of ontdekken van fraude. Onze werkzaamheden hebben geen fraude aan het licht gebracht en evenmin aanwijzingen opgeleverd voor het vermoeden dat fraude zou hebben plaatsgevonden. In het navolgende vatten wij de belangrijkste punten samen.

2.1 Administratieve organisatie en interne beheersing

De administratieve organisatie en interne beheersing van het Regionaal Historisch Centrum Noord-Holland voldoet in de basis aan de daaraan te stellen eisen. In 2015 zijn de eerder in gang gezette verbeteringen doorgezet. Naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden adviseren wij om prioriteit te geven aan de opvolging van de volgende aanbevelingen:

1. Het aanbrengen van functiescheiding in het afsluiten van contracten, het archiefbeheer en het opmaken en versturen van de facturen gerelateerd aan de depotverhuur. Het risico is nu aanwezig dat gebruikte opslagruimte niet tot volledige facturatie leidt. Op basis van onder andere de leegstandcontroles is berekend dat dit geen materiële bedragen betreft.
2. Het uitvoeren van een controle op de verwerking van de salarismutaties, nadat deze zijn aangeleverd bij de service organisatie, Xcent, die zorg draagt voor de verwerking van de salarisrun, om vast te stellen dat mutaties juist en volledig zijn doorgevoerd.

Wij constateren dat in 2015 uw organisatie een focus heeft gehad op het verbeteren van de beheersorganisatie, echter adviseren wij u de ontwikkeling van de beheersorganisatie door te zetten. Hier zou u invulling aan kunnen geven door het opstellen van een risicomatrix met hierop aansluitend een intern controleplan (opmerking 2012) gebaseerd op de uitgevoerde risicoanalyse.

We verwijzen naar de volgende paragrafen voor de aanpak en de adviezen met betrekking tot de verdere vervolgstappen.

2.1.1 Opstellen van een risicomatrix en intern controleplan

Uw organisatie onderkent het belang van een goed inzicht in de risico's en het vaststellen van een goede interne beheersing. In 2013 heeft u het verzoek neergelegd bij ons om u te assisteren in het opstellen van een risicomatrix en bijbehorende interne controlemaatregelen. Tot op heden is nog geen uitvoering gegeven aan het plan om hier mee te starten. In 2015 hebben wij u een voorstel gedaan om hier een gezamenlijk nader invulling aan te geven. U heeft hierbij aangegeven dat u nog terug zult komen bij ons aangaande dit aanbod.

Wij zijn van mening dat uw voornemen om te komen tot een risicomatrix en een bijbehorend intern controleplan goede maatregelen zijn om te bewaken of NHA in voldoende mate in control is en om daarover inzicht te verschaffen aan bestuur en directie.

2.2 Begrotingsbeheer

Zoals in art 16 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd verstrekken de minister en de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten jaarlijks bijdragen op basis van een goedgekeurde begroting. In de GR is geregeld dat het Algemeen bestuur bevoegd is tot het aangaan van verplichtingen voor zover deze binnen de goedgekeurde begroting vallen. Indien dit niet zo is, dient vooraf toestemming gevraagd te worden aan de minister en de gemeenteraden van de gemeenten Haarlem en Velsen ingevolge art. 18 en 19 van de GR.

Het bestuur heeft de directeur de ruimte gegeven om te opereren binnen een bandbreedte van 5% van de jaarlijkse personeelslasten als het gaat om overschrijdingen van de begroting. Uitgaande van de jaarrekening 2015 bedraagt deze bandbreedte circa € 134.500. Indien deze bandbreedte wordt overschreden dan zal goedkeuring worden gevraagd aan het bestuur en de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De totale lasten bedragen € 5.596.000 en overschrijden daarmee de begroting welke was vastgesteld op € 5.525.000 met € 71.000. Dit past binnen de bandbreedte die door het bestuur is gesteld.

De belangrijkste overschrijdingen op kostensoortniveau betreffen:

	Begroot	Werkelijk
	€	€
Bijkomende personeelskosten	109.000	136.000
Digitaal zichtbaar maken	170.700	211.250
Educatie	77.000	102.150
PR & Communicatie	53.700	82.900

In de jaarrekening zijn de overschrijdingen adequaat toegelicht. De toenames in de bijkomende personeelskosten hebben een eenmalig karakter en zijn gerelateerd aan overstap naar een nieuwe salarisadministrateur. De overschrijding van digitaal zichtbaar maken houdt verband met de grotere hoeveelheid verzoeken en de grote projecten die hierbij zijn uitgevoerd. De overschrijding bij PR & Communicatie is het gevolg van de nieuwe website en heeft gedeeltelijk een eenmalig karakter. Tegenover de kosten voor Educatie staan ook direct daaraan gerelateerde hogere projectopbrengsten uit hoofde van de tentoonstelling "Waardevol" die niet was begroot.

3 Bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Op grond van de wijze van informatieverzorging binnen uw organisatie, onze daarop afgestemde controleaanpak en het wettelijk kader bestond niet de noodzaak om de geautomatiseerde gegevensverwerking in onze controle te betrekken. Ons is niets gebleken dat in dit verslag zou moeten worden gerapporteerd.

4 Onafhankelijkheid van de accountant

Onafhankelijkheid is naast deskundigheid een van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Wij hechten aan onze reputatie op het gebied van deskundigheid en onafhankelijkheid. Wij kennen binnen Ernst & Young Accountants LLP een groot aantal maatregelen, vastgelegd in een continu door ons geactualiseerde database, die de onafhankelijkheid dienen te waarborgen. Periodiek wordt door ons de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften beoordeeld, bijvoorbeeld ten aanzien van potentieel conflicterende diensten en de financiële onafhankelijkheid. Onze professionals moeten jaarlijks hun onafhankelijkheid bevestigen.

Wij voldoen op alle punten aan de onafhankelijkheidsregelgeving die op ons van toepassing is.

5 Controleverschillen

Door ons gedurende de controle geconstateerde controleverschillen zijn allemaal gecorrigeerd, in de aan u aangeboden jaarrekening 2015.

Wij zijn graag bereid om een nadere toelichting te verstrekken op dit verslag. Wij bedanken directie en organisatie voor de plezierige en constructieve samenwerking bij onze controle werkzaamheden.

Met vriendelijke groet,
Ernst & Young Accountants LLP

S.B. Spiessens RA